

1. Vypočítejte křivkový integrál I. druhu $\int_k \frac{1}{x-y} dS$, po úsečce $|AB|$, od bodu $A(0, -2)$ po bod $B(4, 0)$.

Nejdříve najdeme parametrické rovnice úsečky $|AB|$ pomocí směrového vektoru \vec{u} , kde $\vec{u} = |B - A| = (4, 2)$. Parametrické rovnice potom dostaneme ve tvaru: $x = 0 + 4t, y = -2 + 2t$, kde interval pro t určíme z jedné z parametrických rovnic, např. $x = 4t, x_A = 0$ a $x_B = 4$ po dosazení do rovnice dostaneme $t_A = 0$ a $t_B = 1$, proto $t \in \langle 0, 1 \rangle$.

Pro výpočet křivkového integrálu I. druhu využijeme následujícího vztahu:

$$\int_k f(x, y) dS = \int_{t_1}^{t_2} f(X(t), Y(t)) \cdot \sqrt{X'(t)^2 + Y'(t)^2} dt,$$

kde $x = X(t), y = Y(t)$ pro $t \in \langle t_1, t_2 \rangle$ jsou parametrické rovnice křivky a $X'(t), Y'(t)$ jsou derivace funkcí dle t .

Po dosazení do vztahu dostáváme:

$$\begin{aligned} \int_k \frac{1}{x-y} dS &= \int_0^1 \frac{1}{4t - (-2 + 2t)} \cdot \sqrt{4^2 + 2^2} dt = \int_0^1 \frac{1}{4t + 2 - 2t} \cdot \sqrt{16 + 4} dt = \\ &= \int_0^1 \frac{1}{2t + 2} \cdot 2\sqrt{5} dt = \frac{2\sqrt{5}}{2} \int_0^1 \frac{1}{t + 1} dt = 2\sqrt{5} \left[\ln(x + 1) \right]_0^1 = 2\sqrt{5} \ln 2 \end{aligned}$$

2. Vypočítejte křivkový integrál I. druhu $\int_k xy dS$ po křivce k , kterou je čtvrtina kružnice $x^2 + y^2 = 4$.

Dostaneme parametrické rovnice kružnice $x = 2 \cos t, y = 2 \sin t$, pro $t \in \langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$. Po dosazení do vztahu z příkladu (1), dostaneme integrál:

$$\begin{aligned} \int_k xy dS &= \int_0^{\frac{\pi}{2}} 2 \cos t \cdot 2 \sin t \cdot \sqrt{(-2 \sin t)^2 + (2 \cos t)^2} dt = \\ &= 4 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos t \sin t \sqrt{4(\sin^2 t + \cos^2 t)} dt = 8 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos t \sin t dt = \left[\begin{matrix} \sin t = n \\ \cos t = dn \end{matrix} \right]_0^{\frac{\pi}{2}} = \\ &= 8 \int_0^1 n dn = 8 \left[\frac{n^2}{2} \right]_0^1 = 4 \end{aligned}$$

3. Vypočítejte křivkový integrál I. druhu $\int_k (x^2 + y^2)^n dS$ po křivce k , kterou je kružnice $x^2 + y^2 = a^2$.

Parametricky vyjádříme kružnici pomocí rovnic $x = a \cos t, y = a \sin t, t \in \langle 0, 2\pi \rangle$. Dostáváme jednoduchý integrál

$$\begin{aligned} \int_k (x^2 + y^2)^n dS &= \int_0^{2\pi} (a \cos^2 t + a \sin^2 t)^n \cdot \sqrt{(-a \sin t)^2 + (a \cos t)^2} dt = \\ &= \int_0^{2\pi} a^{2n} \cdot \sqrt{a^2} dt = a^{2n+1} \int_0^{2\pi} dt = 2\pi a^{2n+1} \end{aligned}$$

4. Vypočítejte křivkový integrál I. druhu $\int_k \frac{z^2}{x^2 + y^2} dS$ po prostorové křivce k , kterou je jeden závit šroubovice $x = a \cos t, y = \sin t, z = at$ pro $t \in \langle 0, 2\pi \rangle$.

Po převedení na jednoduchý integrál dostáváme:

$$\begin{aligned} \int_k \frac{z^2}{x^2 + y^2} dS &= \int_0^{2\pi} \frac{a^2 t^2}{a^2 \cos^2 t + a^2 \sin^2 t} \sqrt{(-a \sin t)^2 + (a \cos t)^2 + a^2} dt = \\ &= \int_0^{2\pi} \frac{a^2 t^2}{a^2} \sqrt{a^2(\sin^2 t + \cos^2 t) + a^2} dt = \int_0^{2\pi} t^2 \sqrt{a^2 + a^2} dt = \sqrt{2a^2} \int_0^{2\pi} t^2 dt = \\ &= \sqrt{2a^2} \left[\frac{t^3}{3} \right]_0^{2\pi} dt = \frac{8\sqrt{2}\pi^3 a}{3} \end{aligned}$$

5. Vypočítejte křivkový integrál II. druhu $\int_k (x^2 - y^2) dx$ po křivce k , kterou je oblouk paraboly $y = x^2$, od bodu $O(0, 0)$ do bodu $A(2, 4)$.

Jako u křivkových integrálů I. druhu určíme nejdříve parametrické rovnice, získáme je jednoduše, pokud zvolíme za $x = t$, potom $y = t^2$. Parametr t pro $x_0 = 0$ a $x_A = 2$ vidíme z první rovnice $t_0 = 0$ a $t_A = 2$.

Pro výpočet křivkového integrálu II. druhu využijeme následujícího vztahu:

$$\int_k f(x, y) dx + g(x, y) dy = \int_{t_1}^{t_2} \left[f(X(t), Y(t)) \cdot X'(t) + g(X(t), Y(t)) \cdot Y'(t) \right] dt,$$

kde $x = X(t), y = Y(t)$ pro $t \in \langle t_1, t_2 \rangle$ jsou parametrické rovnice křivky a $X'(t), Y'(t)$ jsou derivace funkcí dle t .

Po dosazení dostáváme integrál

$$\int_k (x^2 - y^2) dx = \int_0^2 [t^2 - (t^2)^2] dt = \left[\frac{t^3}{3} \right]_0^2 - \left[\frac{t^5}{5} \right]_0^2 = \frac{8}{3} - \frac{32}{5} = -\frac{56}{15}$$

6. Vypočítejte křivkový integrál II. druhu $\int_k y dx - x dy$ po křivce k , kterou je oblouk elipsy s parametrickými rovnicemi $x = a \cos t, y = b \sin t$, pro $t \in \langle 0, \pi \rangle$.

Po převedení na jednoduchý integrál dostáváme

$$\begin{aligned} \int_k y dx - x dy &= \int_0^\pi \left[b \sin t (-a \sin t) - a \cos t (b \cos t) \right] dt = \int_0^\pi -ab \sin^2 t - ab \cos^2 t dt = \\ &= \int_0^\pi -ab(\sin^2 t + \cos^2 t) dt = -ab \int_0^\pi dt = -\pi ab \end{aligned}$$

7. Vypočítejte křivkový integrál II. druhu $\int_k \frac{y dx + y dy}{x^2 - y^2}$ po křivce k , kterou je přímka $y = x$ od bodu $A(1, 1)$ po bod $B(2, 2)$.

Parametrické rovnice úsečky jsou $x = t, y = t$ pro $t \in \langle 1, 2 \rangle$. Po převedení na jednoduchý integrál dostáváme

$$\int_k \frac{y dx + y dy}{x^2 + y^2} = \int_1^2 \frac{t + t}{t^2 + t^2} dt = \int_1^2 \frac{1}{t} dt = \left[\ln t \right]_1^2 = \ln 2 - \ln 1 = \ln 2$$

8. Vypočítejte křivkový integrál II. druhu $\int_k x dx + y dy + (x + y - 1) dz$ po prostorové křivce k , kterou je přímka od bodu $A(1, 1, 1)$ po bod $B(2, 3, 4)$.

Nejdříve najdeme parametrické rovnice úsečky $|AB|$ pomocí směrového vektoru \vec{u} , kde $\vec{u} = |B - A| = (1, 2, 3)$. Parametrické rovnice potom dostaneme ve tvaru:

$x = 1 + t, y = 1 + 2t, z = 1 + 3t$, kde interval pro t určíme z jedné z parametrických rovnic, např. $x = 1 + t, x_A = 1$ a $x_B = 2$ po dosazení do rovnice dostaneme $t_A = 0$ a $t_B = 1$, proto $t \in \langle 0, 1 \rangle$.

Pro výpočet tohoto křivkového integrálu II. druhu dostáváme :

$$\begin{aligned} \int_k x dx + y dy + (x + y - 1) dz &= \int_0^1 \left[(1 + t) + (1 + 2t)2 + (1 + 3t)3 \right] dt = \\ &= \int_0^1 (1 + t + 2 + 4t + 3 + 9t) dt = \int_0^1 (6 + 14t) dt = \left[6t + 14 \frac{t^2}{2} \right]_0^1 = 6 + 7 = 13 \end{aligned}$$